



PROPOSTA PEDAGÒGICA LOMLOE

CURS: 2023/2024

LLATÍ 4 ESO

	<i>ESO: Programació elaborada seguint el decret 107/2022, pàgina</i>	<i>i següents.</i>
	<i>BTX: Programació elaborada seguint el decret 108/2022, pàgina</i>	<i>i següents.</i>

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ.

2.- CONTEXTUALITZACIÓ.

3.- OBJECTIUS DE LA MATÈRIA.

4.- PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU DE L'ETAPA.

5.- CONCRECIÓ CURRICULAR.

6.- COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

7.- SABERS BÀSICS.

8.- RELACIÓ ENTRE ELS ELEMENTS CURRICULARS.

9.- ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES.

- Agrupacions
- Espais
- Centre
- Exterior del centre
- Digitals
- Altres
- Recursos i materials
- Models metodològics

10.- SITUACIONS D'APRENENTATGE.

11.- VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT.

- Instruments de recollida d'informació
- Criteris de qualificació de (matèria)
- Estratègies per al reforç i plans de recuperació per a la matèria suspesa

12.- RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

13.- AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I DE LA PRÀCTICA DOCENT.

ANNEX I: AVALUACIÓ PRÀCTICA DOCENT

1. INTRODUCCIÓ

Extret de la pàgina

del decret

/2022).

La matèria de Llatí a 4t d'ESO es presenta com un optativa dins dels diferents itineraris proposats.

L'estudi del llatí constitueix una aproximació específica als diferents aspectes de la llengua, la cultura i la civilització llatina i la seua pervivència a l'actualitat.

Aquesta aporta a l'alumnat habilitats que ajuden a enriquir el seu lèxic, promouen el coneixement i l'ús meditat de les llengües oficials de la C. Valenciana i altres estrangeres.

A més a més, permet apropar el seu repertori lingüístic mitjançant la reflexió sobre el funcionament de la llengua i la seua evolució. Així, l'estudi del llatí incentiva el respecte a la diversitat lingüística i cultural.

2. CONTEXTUALITZACIÓ

El llatí a 4t d'ESO està ben assolit al centre IES Ramon Muntaner. Junt amb el grec componen la formació en llengües clàssiques per als futurs alumnes que vullguen cursar l'itinerari d'Humanitats que dirigeix a l'alumnat a estudis superiors de filologia, magisteri, turisme, filosofia, traducció i interpretació, pedagogia, dret...

Aquesta matèria es nutreix, en part, del contingut que s'imparteix a les matèries de Cultura Clàssica.

La docent que imparteix aquesta matèria és Alba Pascual, professora interina i cap de departament de grec.

El grup està format per 5 estudiants, alguns d'ells ja presenten coneixements previs d'aspectes culturals i històrics de les civilitzacions antigues per haver cursat la matèria de Cultura clàssica.

La llengua vehicular de la matèria serà el valencià, seguint el Pla Lingüístic del centre.

3. OBJECTIUS DE LA MATÈRIA

Extret de la pàgina del decret /2022).

L'objectiu primordial del llatí a 4t d'ESO és el coneixement dels diferents aspectes de la llengua, la cultura i la civilització llatina, així com les estratègies que permeten establir una relació crítica entre aquests i el present, contribuint i fomentant el desenvolupament personal i social de l'alumnat i la transmissió de valors universals.

D'aquesta manera combina aspectes estrictament lingüístics amb altres de caràcter literari, arqueològic, històric, social, cultural i polític.

4. PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU DE L'ETAPA

Competències Clau extretes de la pàgina del decret /2022).

La relació de les competències clau i la contribució de la matèria es pot consultar en la pàgina del decret /2022).

APORTACIÓ DE la matèria A LES COMPETÈNCIES CLAU (X: poc / XXX: molt)

C. Clau	Lingüística	Pluriling	Mat, ccia, tecnologia	Digital	Personal, social, aprendre	Ciutadana	Emprenedora	Consciència i expressió cultural
Aportació	XXX	XXX	X	X	XX	XX	XX	XXX

5. CONCRECIÓ CURRICULAR

La matèria de Llatí de 4t d'ESO està dissenyada per a apropar a l'alumnat a un coneixement més profund de les nostres arrels tant culturals com lingüístiques. Per tant, s'ajuda a l'alumnat a conèixer el seu passat i també a utilitzar-lo per a comprendre millor el present i el futur.

Treballarem elements lingüístics, culturals i històrics i aprendrem a:

- Valorar i argumentar el paper de la civilització llatina en l'origen de la nostra identitat.
- Analitzar i percebre els aspectes bàsics de la llengua llatina.
- Analitzar i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciand-lo i reconeixent-lo com a manifestació de la creació humana i com a testimoni de la història.

6. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES*Extret de la pàgina**del decret**/2022).*

- **CE1:** Valorar i argumentar el paper de la civilització llatina en l'origen de la nostra identitat a partir del reconeixement de les semblances i diferències entre llengües i cultures, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i culturals i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.
- **CE2:** Analitzar i percebre els aspectes bàsics de la llengua llatina, comparant-la amb la llengua d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per valorar els trets comuns i la diversitat lingüística.
- **CE3:** Interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos llatins, reconeixent els sentit global i les idees principals i secundàries, assumint l'aproximació als textos com un procés dinàmic i prenent consciència dels coneixements i les experiències pròpies, per identificar el seu caràcter clàssic i fonamental.
- **CE4:** Interpretar i crear produccions llatines (escrites o orals) de tipologia diversa i estructura morfosintàctica senzilla, aplicant estratègies de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, i mobilitzant el coneixement sobre l'estructura de la llengua per promoure una capacitat àgil de raonament i aprenentatge.
- **CE5:** Analitzar i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciànt-lo i reconeixent-lo com a manifestació de la creació humana i com a testimoni de la història, per identificar-hi les fonts d'inspiració i distingir els processos de construcció, preservació, conservació i restauració, i garantir-ne la sostenibilitat.

7. SABERS BÀSICS

Extret de la pàgina

del decret

/2022).

- **SB1: el present de la llengua i la civilització llatines:** valoració del paper de l'humanisme en la societat moderna, reconeixement de la importància de la civilització llatina en la configuració de la nostra identitat com a societat, coneixement de l'evolució del lèxic llatí dins de les llengües d'aprenentatge, presa de consciència d'aspectes geogràfics, històrics, culturals, polítics i lingüístics de la civilització llatina, estratègies per relacionar el passat i el present, coneixements i valoració dels temes i personatges fonamentals de la literatura llatina en el seu context i la seua pervivència, reconeixement de la importància dels textos clàssics llatins i projecció d'una mirada crítica cap a la civilització romana.

- **SB2: llengua llatina i plurilingüisme:** identificació de paraules amb lexemes, sufixos i prefixos d'origen llatí en textos orals i escrits produïts per l'estudiant, establiment d'estratègies bàsiques que ajuden a inferir significats en lèxic especialitzat i de nova aparició, conscienciació de la importància de la llengua llatina per al vocabulari i el pensament tècnic i científic, reconeixement, organització i incorporació a la producció escrita, oral i multimodal de lèxic d'arrel llatina, comprensió i identificació dels canvis fonètics més freqüents del llatí a les llengües d'ensenyament, iniciació a l'etimologia del vocabulari llatí, ús adequat dels llatinismes, composició i derivació i maneig d'eines analògiques i digitals per a l'aprenentatge i la reflexió de la llengua llatina com a vincle i impuls per a l'aprenentatge d'altres llengües estrangeres.

- **SB3: textos llatins i la seua transcendència:** estratègies per a comentar i interpretar textos llatins, presa de consciència del valor fonamental dels textos llatins en la construcció de la nostra identitat com a societat respectuosa i tolerant amb la diversitat i lectura crítica dels textos llatins des d'una perspectiva de gènere i d'igualtat de drets.

- **SB4: interpretació de textos llatins:** aprenentatge de l'abecedari i de la pronúncia del llatí en connexió amb la seua permanència i influència en les llengües de l'alumnat, coneixement i aplicació pràctica dels casos i els seus valors sintàctics, de la flexió nominal, pronominal i verbal, estratègies bàsiques per a la producció de textos orals senzills en llengua llatina referits a situacions de la vida quotidiana, maneig de recursos digitals com el portafolis europeu de les llengües, glossaris, diccionaris, jocs, etc., foment de l'autoconfiança, l'autonomia i la iniciativa de l'alumnat en el trasllat d'un text llatí a la llengua d'aprenentatge, entenent l'error no com un fracàs, sinó com una part integrant del mateix procés d'aprenentatge.

- **SB5: llegat i patrimoni romans:** valoració de la pervivència del llegat material de la cultura i la civilització llatines, així com del llegat immaterial com a base de la cultura occidental a partir de diversos recursos, coneixement de les principals característiques del patrimoni cultural romà i valoració de la seua pervivència fins als nostres dies a través de la romanització, interpretació i valoració de textos llatins entorn a l'ecologia i el canvi climàtic davant de la necessitat peremptòria de conservar el medi ambient, participar en processos destinats a conservar i preservar el patrimoni arqueològic romà del seu entorn, maneig d'eines analògiques i digitals que permeten la presentació i difusió de la importància del patrimoni material i immaterial de la cultura romana, conscienciació de l'alumnat sobre la necessitat de respectar la propietat intel·lectual i els drets d'autor respecte a les fonts consultades i els continguts utilitzats i establiment d'estratègies; i adopció d'eines, analògiques i digitals, per a l'autoavaluació i la coavaluació en un món cada cop més interconnectat.

8. RELACIÓ ENTRE ELS ELEMENTS CURRICULARS

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES (CE)	SABERS BÀSICS (SB)	CRITERIS D'AVUACIÓ (CAV)
<p>CE1:</p> <p>Valorar i argumentar el paper de la civilització llatina en l'origen de la nostra identitat en general a partir del reconeixement de les semblances i diferències entre llengües i cultures, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i culturals, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.</p>	<p>SB1:</p> <p>El present de la llengua i la civilització llatines</p>	<p>(CAV-A1): analitzar manifestacions culturals del present, mitjançant la comparació de similituds i diferències amb l'antiguitat llatina.</p> <p>(CAV-A2): Valorar de manera crítica les formes de vida, costums i actituds de la societat romana en comparació amb els de les nostres societats, a partir del contingut de fonts llatines en diferents suports.</p> <p>(CAV-A3): Comprendre i valorar els períodes de la història de Roma, els esdeveniments, personatges i aspectes de la civilització romana en el seu context històric, tot comparant-los, amb una mirada crítica, amb els referents actuals, sobre la base dels coneixements adquirits.</p>
<p>CE2:</p> <p>Analitzar i percebre els aspectes bàsics de la llengua llatina, comparant-la amb la llengua d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per valorar els trets comuns i la diversitat lingüística.</p>	<p>SB2:</p> <p>Llengua llatina i plurilingüisme</p>	<p>(CAV-B1): Valorar críticament la diversitat lingüística i cultural a la qual dona origen el llatí i adequar-s'hi, identificant i explicant semblances i diferències entre els elements lingüístics del seu entorn, relacionant-los amb els de la cultura pròpia i desenvolupant una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb els valors democràtics.</p> <p>(CAV-B2): Inferir significats de termes llatins aplicant els coneixements lexicis i fonètics d'altres llengües del repertori individual de l'alumnat.</p> <p>(CAV-B3): Ampliar el cabal lexic de l'alumnat i millorar-ne l'expressió oral i escrita, incorporant llatínismes i locucions usuals d'origen llatí de manera coherent.</p> <p>(CAV-B4): Reconèixer els elements llatins en diferents contextos lingüístics i produir definicions etimològiques de termes quotidians, científics i tècnics, establint, si s'escau, la relació semàntica entre un terme patrimonial i un cultisme.</p>
<p>CE3:</p> <p>Interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos llatins, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, assumint l'aproximació als textos com un procés dinàmic i prenent consciència dels coneixements i experiències</p>	<p>SB3:</p> <p>Textos llatins i la seua transcendència</p>	<p>(CAV-C1): Analitzar i explicar de manera oral, escrita o multimodal el caràcter clàssic i humanista de les diverses manifestacions literàries i artístiques de la civilització llatina, utilitzant un vocabulari correcte i una expressió adequada.</p> <p>(CAV-C2): Reconèixer i valorar el sentit global i les idees principals i secundàries d'un text, contextualitzant i identificant les referències històriques, socials, polítiques o religioses que hi apareixen, i servint-se de coneixements sobre personatges i esdeveniments històrics.</p>

<p>propies, per identificar el seu caràcter clàssic i fonamental.</p>		<p>(CAV-C3): Interpretar de manera crítica el contingut de textos llatins de dificultat adequada, atès el context en que es van produir, connectant-los amb l'experiència i valorant com contribueixen a entendre les formes de vida, els costums i les actituds de la nostra societat.</p>
<p>CE4:</p> <p>Interpretar i crear produccions llatines (escrites o orals) de tipologia diversa i estructura morfosintàctica senzilla, aplicant estratègies de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, i mobilitzant el coneixement sobre l'estructura de la llengua per promoure una capacitat àgil de raonament i aprenentatge.</p>	<p>SB4: Interpretació dels textos llatins.</p>	<p>(CAV-D1): Analitzar els aspectes morfològics i sintàctics elementals de la llengua llatina, identificant-los i comparant-los amb els de la llengua pròpia.</p> <p>(CAV-D2): Traduir textos i/o produir continguts orals breus i senzills amb termes adequats i expressió correcta en la llengua d'ensenyament, justificant-ne el resultat i manifestant la correspondència entre l'original i la versió realitzada.</p> <p>(CAV-D3): Produir oracions bàsiques utilitzant les estructures pròpies de la llengua llatina.</p> <p>(CAV-D4): Avesar l'alumnat al maneig de recursos fonamentalment digitals per a la comprensió de textos llatins (en format escrit o oral) i la creació de produccions pròpies en aquest idioma, per tal de fomentar-ne la competència plurilingüe i digital.</p>
<p>CE5:</p> <p>. Analitzar i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciándolo i reconeixent-lo com a manifestació de la creació humana i com a testimoni de la història, per identificar-hi les fonts d'inspiració i distingir els processos de construcció, preservació, conservació i restauració, i garantir-ne la sostenibilitat.</p>	<p>SB5: El llegat i el patrimoni romans</p>	<p>(CAV-E1): Identificar i interpretar elements de la civilització llatina, especialment els relacionats amb la mitologia clàssica, com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques.</p> <p>(CAV-E2): Reconèixer i valorar les empremtes de la romanització en el patrimoni cultural i arqueològic de l'entorn, identificant els processos de preservació, conservació i restauració com un aspecte fonamental d'una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat ambiental i la cura de seu llegat.</p> <p>(CAV-E3): Exposar correctament de forma oral, escrita o multimodal les conclusions obtingudes a partir de la investigació, individual o col·laborativa, del llegat material i immaterial de la civilització romana i la seva pervivència en el present a través de suports analògics i digitals, seleccionant informació, contrastant-la i organitzant-la.</p>

9. ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

Agrupacions.

- Individual, per parelles o grups segons el nombre d'alumnat.
- Per a l'elaboració i exposició de projectes i treballs de recerca: màxim parelles.

Espais.

Centre:

Aula matèria de Clàssiques amb capacitat màxima de 15 estudiants.

Aula amb material específic de llatí i grec amb mapes, una vitrina amb elements i rèpliques d'objectes de la cultura clàssica i material bibliogràfic.

A més a més, hi ha un ordinador, amb canó i altaveus i una pissarra blanca on es projecten els textos i imatges d'interès.

L'alumnat relaciona aquest espai amb la docència de les llengües clàssiques i es senten més còmodes i en un ambient molt familiar i de confiança.

Durant el curs, l'alumnat farà un taller de mitologia a l'alumnat de 1r ESO. Es realitzarà a l'aula dels grups de 1r ESO emprant així altres instal·lacions del centre.

Exterior del centre:

Visita a restes arqueològics, museus, obres de teatre...

Digitals:

Visualització de documentals, visita a pàg web, podcast... per a fer treballar la part de cultura, història i llegat.

Altres:

Llocs que l'alumnat elegisca per al seu procés d'aprenentatge i estudi: la biblioteca, el Centre Jove...

Recursos i materials.

Analògics:

- Dossier elaborat per la docent i accessible en la plataforma AULES i consergeria del centre.
- Llibres de consulta de la biblioteca del centre i de l'aula.
- Mapes i atles de l'aula.

Digitals:

- Power-point sobre cultura i mitologia clàssica accessible des de la plataforma AULES.
- Plataforma AULES.
- Pàgines web sobre el món clàssic.
- Documentals, podcast, programes accessibles des de Youtube i plataformes lliures.

Humans:

- Docent, alumnat, escriptors o escriptores que donen conferències i els guies turístics que expliquen els museus, les restes arqueològiques, rutes històriques...

Models metodològics.

El procés d'ensenyament-aprenentatge potenciarà la transversalitat i la interdisciplinarietat tant com matèries lingüístiques com Ciències Socials, Tecnologia, Biologia, Matemàtiques, Educació Física, Música...

S'ha de promoure un ensenyament actiu i àgil que compte amb el recolçament de les TIC i situacions d'aprenentatge que afavorisquen la possibilitat d'aprendre gaudint amb activitats, jocs, tallers, visites i reptes didàctics que promouen la superació i el desenvolupament personal de l'alumnat, la seua motivació i la seua creativitat.

1.- Textos llatins: l'alumnat s'enfrontarà, molt a poc a poc, a un llatí merament actiu. Coneixent aspectes bàsics de la llengua llatina, aspectes històrics i també culturals.

Els textos orals i escrits que treballarem seràn en gran part del llibre *Lingua latina per se illustrata*, Orberg; però també treballarem lectures sobre mitologia, cultura, historia, metamorfosi... tots acompanyats de quadres o imatges per a ajudar a la comprensió i deducció del vocabulari.

2.- Temes de cultura: que permetrà a l'alumnat iniciar-se en el treball d'investigació. Aquests treballs, individuals o en grup, tindran com a punt de partida els temes presentats en els sabers bàsics de la matèria. Els treballs poden ser presentats de la forma que l'alumnat o grup d'alumnat que desitgen, segons les habilitats: textos il·lustrats, mural, dramatització, etc. Aquests treballs seràn també objecte d'avaluació. Han de portar a l'alumnat a la reflexió i al pensament crític.

3.- Evolució de la llengua llatina: per mitjà d'activitats de comparació i evolució es treballarà el lèxic culte i patrimonial que prové del llatí. També llatinismes o expressions que perduren a la nostra llengua.

4.- Lectures: La lectura de textos es treballarà seguint un guió i hauràn de realitzar una exposició o una prova escrita per a demostrar que han llegit l'obra.

El foment de la lectura millorarà la comprensió i expressió escrita i aproparà a l'alumnat a autors clàssics. Entre les lectures trimestrals tenim:

- 1^a Avaluació: Ego, Polyphemus!
- 2^a Avaluació: Metamorfosi, d'Ovidi. Adaptació de Vicens Vives.
- 3^a Avaluació: Obra de teatre que gaudirem en Sagunt en els Ludi.

La lectura en veu alta i la comprensió i interpretació dels textos llatins serà la metodologia més emprada a l'aula.

5.- Situacions variades d'aprenentatge: lectures, preguntes de comprensió sobre el text llatí, exposicions orals, tallers sobre cultura romana a cursos inferiors, exposicions en el centre...

6.- Comentari artístic: s'acompanyaran els textos treballats en classe amb imatges clàssiques que donen peu al comentari descriptiu, cultural i artístic.

7.- Esperit emprenedor, iniciativa personal i autoavaluació: treball que l'alumnat ha de realitzar en cada diàriament, per la qual es proposarà cada dia alguna activitat que

suposa una reflexió i aprenentatge d'allò que es treballa a classe. Els treballs proposats per a casa seràn tant de tipus gramatical com sobre aspectes culturals que facen que l'alumnat utilitze i consulte diferents fonts d'informació. Amb aquest treball l'alumnat és conscient de la seua evolució i detecta allò que no ha assimilat i precisa de reforç, així pot consultar a la docent.

8.- Visites: per mitjà de visites a restes arqueològics (Valentia, Saguntum, Lucentum...) o de visites a museus (MARQ, El Prado, Museu Arqueologia València o Alacant...) apropant a l'alumnat al món romà d'una forma més directa.

Tot açò es distribueix en **9 situacions d'aprenentatge** compostes per una sèrie d'activitats de morfologia, de comprensió i expressió oral i escrita de textos llatins, d'evolució del llatí al castellà i valencià, cultismes i llatinismes que l'alumnat haurà de realitzar i entregar corregit el dia de l'examen.

10. SITUACIONS D'APRENTATGE

SITUACIÓ D'APRENTATGE Nº 1: Títol: Salvete discipuli Hispani!		TEMPORALITZACIÓ 1 ^a avaluació / 2 ^a avaluació / 3 ^a avaluació (setembre-octubre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: Introducció a la llengua llatina: alfabet i pronunciació, 1 i 2 declinació i present d'indicatiu del verb <i>SUM</i> .			
Sabers bàsics		Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - Alfabet llatí i pronunciació. - 1 i 2 declinació (nominatiu, vocatiu, genitiu i ablatiu). - Present d'indicatiu del verb <i>SUM</i>. - Carta geographica: mapa d'Itàlia i del Mediterrani. 		CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - L'origen llatí del vocabulari de la llengua castellana. - Regles de derivació del llatí al castellà. - Llatinismes. 		CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1- B2- B3- B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions copulatives i introducció a les oracions transitives. 		CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Textos llatins de <i>Familia romana</i>. 		CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Teogonia i mitologia a l'actualitat. 		C5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 2: Títol: magister, magistra, discipuli et discipulae	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (octubre-novembre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: lectures introductòries adaptades en llatí, 1 i 2 declinació: datiu i acusatiu, present d'indicatiu: conjugació regular, infinitiu, imperatiu, nombres i possessius.		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - 1 i 2 declinació: datiu i acusatiu - Present d'indicatiu: conjugació regular - Infinitiu - Imperatiu - Nombres - Possessius - Educació i infància romana 	CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - Vocals i diftongs - Composició i derivació - Llatinismes 	CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 	CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 	CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Mites, deus i deesses: Júpiter i Juno. 	C5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 3: Títol: monarquia romana		TEMPORALITZACIÓ 1 ^a avaluació / 2 ^a avaluació / 3 ^a avaluació (noviembre-deseembre) Nº sessions: 13	
Descripció/Justificació: 1 i 2 declinació: el genitiu, repàs d'oracions transitives i copulatives, les llengües clàssiques i les ciències naturals, regles de derivació del llatí al castellà, fundació de Roma i Monarquia, monstres mitològics.			
Sabers bàsics		Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - 1 i 2 declinació: el genitiu - Oracions transitives i copulatives - Història: la Monarquia - Mitologia: monstres 		CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - Lèxic llatí a les ciències naturals - Regles de derivació del llatí al castellà - Llatinismes 		CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 		CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 		CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Fundació de Roma: mite i realitat 		CE 5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 4 Títol: Republica romana	TEMPORALITZACIÓ 1ª avaluació / 2ª avaluació / 3ª avaluació (gener) Nº sessions: 10	
Descripció/Justificació: L'infinitiu llatí, llengües clàssiques i astronomia, regles de derivació, República romana i mite de Faetó.		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - L'infinitiu llatí - Història: República romana 	CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - Les llengües clàssiques i l'astronomia - Regles de derivació 	CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 · B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 	CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 	CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Mite de Faetó 	C5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 5 Títol: Gaius Iulius Caesar		TEMPORALITZACIÓ 1 ^a avaluació / 2 ^a avaluació / 3 ^a avaluació (febrer) Nº sessions: 10	
Descripció/Justificació: la tercera declinació, llengües clàssiques i la medicina, Juli Cèsar i el mite d'Orfeu.			
Sabers bàsics		Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - La 3 declinació: nominatiu, acusatiu, genitiu i ablatiu. - Juli Cèsar: vida i obra 		CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - Les llengües clàssiques i la medicina - Regles de derivació i llatinismes 		CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 		CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 		CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Juli Cèsar: curiositats i anècdotes de la seua vida - El mite d'Orfeu 		CE 5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 6 Títol: imperium romanum	TEMPORALITZACIÓ 1^a avaluació / 2^a avaluació / 3^a avaluació (març) Nº sessions: 10	
Descripció/Justificació: el cas vocatiu, el gènere neutre, les preposicions llatines, llengües clàssiques en les matemàtiques, la física i la química, regles de derivació. L'imperi romà. El mite de Dédal i Ícar.		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - El cas vocatiu, gènere neutre i preposicions llatines. - Història: l'Imperi romà 	CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - El llatí a les matemàtiques, la física i la química - Regles de derivació i nous llatinsmes 	CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 	CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 	CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - El mite de Dédal i Ícar 	CE 5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 7 Títol: Hispania romana	TEMPORALITZACIÓ 1^a avaluació / 2^a avaluació / 3^a avaluació (abril) Nº sessions: 10	
Descripció/Justificació: flexió dels adjectius, grau comparatiu i superlatiu, construcció d'oracions comparatives i superlatives. Les llengües clàssiques a la història i la geografia, regles de derivació. La Hispania romana. El mite de Teseu.		
Sabers bàsics	Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - La flexió dels adjectius - El grau comparatiu i superlatiu - Construcció d'oracions comparatives i superlatives - Història: la Hispania romana 	CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - La llengua llatina a la història i a la geografia - Regles de derivació, llatinismes i expressions més freqüents 	CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 	CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 	CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - El mite de Teseu i el minotaure 	CE 5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 8 Títol: Graecia romana		TEMPORALITZACIÓ 1^a avaluació / 2^a avaluació / 3^a avaluació (maig) Nº sessions: 8	
Descripció/Justificació: el datiu, el pretèrit perfect d'indicatiu, la quarta declinació. Les llengües clàssiques i l'art, regles de derivació. Grècia Baix el poder romà. La deessa Afrodita.			
Sabers bàsics		Competències específiques	Criteris d'avaluació
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - El datiu - El pretèrit perfect d'indicatiu - La quarta declinació - Història: Grècia Baix el poder romà 		CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines	A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - La llengua llatina a l'art - Regles de derivació, composició i llatinismes 		CE2: llengua llatina i plurilingüisme	B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 		CE 3: textos llatins i la seua transcendència	C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 		CE 4: Interpretació de textos llatins	D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - Mitologia: la deessa Afrodita 		CE 5: Patrimoni i llegat.	E1- E2- E3

SITUACIÓ D'APRENENTATGE N° 9 Títol: Educació i art a Roma		TEMPORALITZACIÓ 1^a avaluació / 2^a avaluació / 3^a avaluació (juny) Nº sessions: 8
Descripció/Justificació: el pretèrit plusquamperfect, la cinquena declinació. Resum global de la gramàtica impartida. Llengües clàssiques en la filosofia i la música, regles de derivació. L'educació i l'art en Roma. El mite d'Èdip.		
Sabers bàsics		Competències específiques
Llengua i civilització: <ul style="list-style-type: none"> - El pretèrit plusquamperfect - La cinquena declinació - Resum de la gramàtica impartida - L'educació i l'art en Roma 		CE 1: el present de la llengua i la civilització llatines A1 – A2 – A3
Llatí i plurilingüisme: <ul style="list-style-type: none"> - El llatí a la filosofia i la música - Regles de composició i derivació i llatinismes 		CE2: llengua llatina i plurilingüisme B1 – B2 – B3 - B4
Textos llatins i transcendència: <ul style="list-style-type: none"> - Oracions i textos amb aspectes relacionats amb l'actualitat 		CE 3: textos llatins i la seua transcendència C1 – C2 – C3
Textos llatins i la seua interpretació, traducció i producció: <ul style="list-style-type: none"> - Lectura i interpretació de textos llatins 		CE 4: Interpretació de textos llatins D1 – D2 – D3 – D4
Roma i la seua pervivència: <ul style="list-style-type: none"> - El mite d'Èdip 		CE 5: Patrimoni i llegat. E1- E2- E3

11. VALORACIÓ GENERAL DEL PROGRÉS DE L'ALUMNAT

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	PERCENTATGE	INSTRUMENTS

Instrumentes de recollida d'informació.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	PERCENTATGE	INSTRUMENTS
CE 1: El present de la llengua i la civilització llatines. Llegat i patrimoni	10,00%	- Exposicions sobre temes de cultura llatina. - Esquemes i resums dels temes amb imatges per reforçar la comprensió.
CE 2: Llengua llatina i plurilingüisme	10,00%	- Exercicis d'etimologia i llatinismes.
CE 3: Textos llatins i la seua transcendència	70,00%	- Exercicis d'anàlisi i traducció de textos llatins adaptats amb aspectes que es puguin relacionar amb l'actualitat. - Exercicis de traducció de textos llatins a la prova escrita.
CE 4: Interpretació de textos llatins	10,00%	- Dossier d'unitats. - Exercicis de lectura i comprensió de textos adaptats treballats al dossier. - Exercicis d'anàlisi i comprensió a la prova escrita.

- Proves escrites, una per cada situació d'aprenentatge (3 en la 1^a avaluació; 3 en la 2^a i 3 en la 3^a) amb el següent esquema:
- Exercicis d'anàlisi i comprensió.
- Exercicis de traducció de textos de dificultat gradual.
- Exercicis d'etimologia i llatinismes.
- Exposicions i treballs de recerca d'informació de temes d'història i de cultura, bé de manera individual o per parelles.

Criteris de qualificació.

- L'avaluació és continua i sumativa (control diari i continuat de l'evolució de l'alumnat).
- No es realitzaran proves de recuperació de cap instrument de recollida d'informació ni de trimestres.

Nota trimestral:

Cada situació d'aprenentatge tindrà una qualificació màxima de 10 punts (veure quadre valoració progrès alumnat). Cada trimestre està conformat per tres situacions d'aprenentatge amb una valoració ascendent atenent a la dificultat i la ampliació de continguts.

La qualificació final del trimestre es calcularà de la següent manera:

1 ^a avaluació	Mitjana ponderada de les tres situacions d'aprenentatge
2 ^a avaluació	Mitjana ponderada de les tres situacions d'aprenentatge.
3 ^a avaluació	Mitjana ponderada de les tres situacions d'aprenentatge.

Nota final: □

1^a avaluació: 20%

2^a avaluació: 30%

3^a avaluació: 50%

Acompanyarà a la qualificació quantitativa un comentari qualitatiu destacant l'esforç, treball, assistència, adquisició de coneixements, actitud a l'aula....

Exemples:

- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Participa activament i voluntàriament en classe i en les activitats que proposa el professorat (treballs voluntaris, extraescolars...)
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Presenta els materials i les activitats ordenades (exercicis, quadern, treballs, mapes, làmines...) correctament i en temps.
- És una persona BASTANT / PROU / POC autònoma en relació a la feina, a la recerca de respostes i solucions, a la recerca d'informació...
- Progressa ADEQUADAMENT / LENTAMENT en l'adquisició de competències i en l'assoliment dels objectius de la matèria.
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: S'esforça i es coordina adequadament en el treball d'equip.
- SEMPRE / A VEGADES / HA DE: Col·labora i ajuda els seus companys.
- Es detecten DIFICULTATS de ... comprensió i expressió / lectoescriptura / en memòria, atenció, concentració... / en relacions socials / en gestió del temps / en hàbits d'estudi / en tècniques d'estudi...
- Ha d'arribar amb puntualitat a totes les classes.

Estratègies per al reforç i plans de recuperació per a la matèria suspesa.

Prova extraordinària: l'alumnat que ho haja superat la matèria amb un 5 com a qualificació final de curs, podrà superar la matèria amb una prova escrita amb qüestions sobre les cinc competències específiques seguint el model d'exàmens de tot el curs.

12. RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ

Cal garantir que l'alumnat que precise una atenció diferent a l'ordinària pugui rebre les mesures adients i particulars per a aconseguir els objectius establerts per a l'etapa de batxillerat i adquireixca les competències corresponents.

S'establiran les mesures de flexibilització i les alternatives metodològiques d'accessibilitat que precise (Nivell II-III-IV segons el cas): adaptació del material, facilitar l'accés a la informació i a les TIC, adaptació de temps o material durant les proves... Tutories, classes de reforç, material adaptat, accés a plataformes digitals... seran algunes de les mesures que s'acoplaran a les necessitats de cada estudiant.

En el cas d'alumnat amb NESE, es podrà establir l'exenció de la qualificació i la flexibilització de la durada de l'etapa.

En el cas d'altres capacitats, se li ampliarà el temari per al seu enriquiment curricular.

13. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I DE LA PRÀCTICA DOCENT

Amb la consecució de continguts es farà una autoavaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge. El propi alumnat indicarà les deficiències en la metodologia i marcarà quines necessitats i quins canvis necessita la programació i la metodologia emprada a l'aula.

El professorat també avaluarà els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent amb l'objectiu de millorar-lo, modificar-lo i adequar-lo a les característiques específiques i a les necessitats educatives de l'alumnat.

S'avaluarà a meitat i a final de curs atenent un especial interès en els aprenentatges lograts per l'alumnat, la consecució de la programació, la idoneïtat de la metodologia i els materials curriculars, l'adequació de les situacions i espais d'aprenentatge i criteris d'avaluació a les característiques i necessitats de l'alumnat.

Annex I: Avaluació de la pràctica docent.

Nota Final: *Les activitats complementàries i extraescolars associades a la matèria, així com el Pla Lector, es presentaran en documents independents a aquesta proposta pedagògica.*

ANNEX I: AVALUACIÓ PRÀCTICA DOCENT

PLANIFICACIÓ DE LA MATÈRIA	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Explicació a inici de curs de la forma de treball: distribució de continguts, criteris d'avaluació, material necessari, possibles activitats extraescolars, lectures previstes...		
Programa l'assignatura tenint en compte el currículum LOMLOE: situacions i espais d'aprenentatge, criteris, perfil d'eixida...		
Distribució ben planificada del temps: unitats, proves escrites, eixides...		
Selecció i seqüenciació progressiva dels continguts de la programació d'aula tenint en compte les particularitats del grup.		
Activitats i estratègies d'aprenentatge ben organitzades i coherents amb el nivell assolit.		
Classes amenes, interessants amb activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.		
Criteris, procediments i els instruments d'avaluació i autoavaluació que permeten fer el seguiment del progrés d'aprenentatge dels seus alumnes i alumnes.		
Es coordina amb el professorat d'altres departaments que puguin tenir continguts afins a la seua assignatura.		

DOCENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Organitza el temps de cada unitat i prova escrita a l'inici de cada trimestre.		
Proporciona un pla de treball al principi de cada unitat.		
Relaciona les situacions d'aprenentatge amb aplicacions reals o amb la seua funcionalitat.		
Informa sobre els progressos aconseguits i les dificultats oposades.		
Relaciona els continguts i les activitats amb els interessos de l'alumnat.		
Estimula la participació activa dels estudiants en classe.		
Promou la reflexió dels temes tractats.		
Presenta una relació cordial i accessible a l'alumnat.		
Assisteix normalment a classe.		
És puntual.		

DESENVOLUPAMENT DE L'ENSENYAMENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
----------------------------------	-----	----------------------

Resumeix les idees fonamentals abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes.		
Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes aclaridores; posa exemples...		
Té predisposició per a aclarir dubtes i oferir assessories dins i fora de les classes.		
Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per a recolzar els continguts en l'aula.		
Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluïda amb els estudiants.		
Desenvolupa els continguts d'una forma ordenada i comprensible per a l'alumnat.		
Planteja activitats que permeten l'adquisició dels sabers bàsics mitjançant situacions d'aprenentatges variades, interessants i lúdiques.		
Planteja activitats grupals i individuals.		

PROCÉS D'APRENENTATGE-ENSENYAMENT	0-5	PROPOSTES DE MILLORA
Realitza l'avaluació inicial al principi de curs per a ajustar la programació al nivell dels estudiants.		
Detecta els coneixements de l'alumnat i els fomenta i aprofita en l'evolució de l'ensenyament.		
Revisa, amb freqüència, els treballs proposats en l'aula i fora d'ella.		
Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les tasques i com pot millorar-les.		
Corregeix i explica de forma habitual els treballs i les activitats dels alumnes i les alumnes, i dóna pautes per a la millora dels seus aprenentatges.		
Utilitza suficients criteris d'avaluació que atenguen de manera equilibrada l'avaluació dels diferents continguts.		
Afavoreix els processos d'autoavaluació i coavaluació.		
Proposa noves activitats que faciliten l'adquisició d'objectius quan aquests no han sigut aconseguits suficientment.		
Proposa noves activitats de major nivell quan els objectius han sigut aconseguits amb suficiència.		
Utilitza diferents tècniques d'avaluació en funció dels continguts, el nivell dels estudiants, etc.		
Justifica la nota de les proves escrites.		